

PERCEPCIJA

Psihologija
Prof Edita Mucić Šutić

Percepcija je proces kojim integriramo podatke iz više osjetnih sustava i dajemo im značenje.

To je aktivan proces organiziranja, integriranja i interpretiranja osjetnih informacija

OSJET vs. PERCEPCIJA

Osjeti su sastavni dio -elementi percepcije.

Iako bez njih nikada ne bismo znali za svijet oko sebe, mi zapravo nikada nemamo “čiste” osjete.

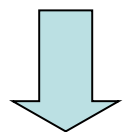
Osjeti su samo elementi od kojih se sastoji složeniji, cjelovit doživljaj - percepcija.

Gdje u kori velikog mozga nastaju osjeti, a gdje percepcija???

**Vidim nešto okruglo.
Vidim nešto crveno.
Vidim nešto maleno.
Dodirujem nešto glatko.
Osjećam ugodan miris.**

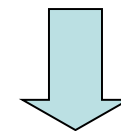

Percipiram jabuku.

OSJETI

doživljaji izazvani neposrednim djelovanjem podražaja na osjetne organe

PERCEPCIJA

aktivni proces organiziranja, integriranja i interpretiranja osjetnih informacija

Percepcija nije “fotografija” objektivne stvarnosti, već interpretacija te stvarnosti.

Mi primljenim podražajima dajemo smisao koji se osniva na našem prethodnom znanju, na pamćenju, na očekivanjima, stavovima, motivima, čuvstvima i ostalim doživljajima, kao i na našoj ličnosti.

Percepcije pojedinih ljudi u vezi s istim objektivnim situacijama ne moraju se slagati.

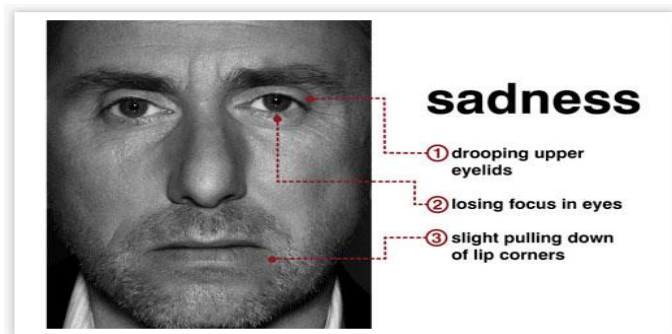
ŠTO KAD NE OSJEĆAMO / PERCIPIRAMO?

Senzorna deprivacija ili osjetilna lišenost je pojava koja se javlja kad je podraživanje znatno reducirano ili potpuno eliminirano

FUNKCIJE PERCEPCIJE

Utvrdjivanje što percipirani predmeti jesu =
prepoznavanje ili
rekognicija

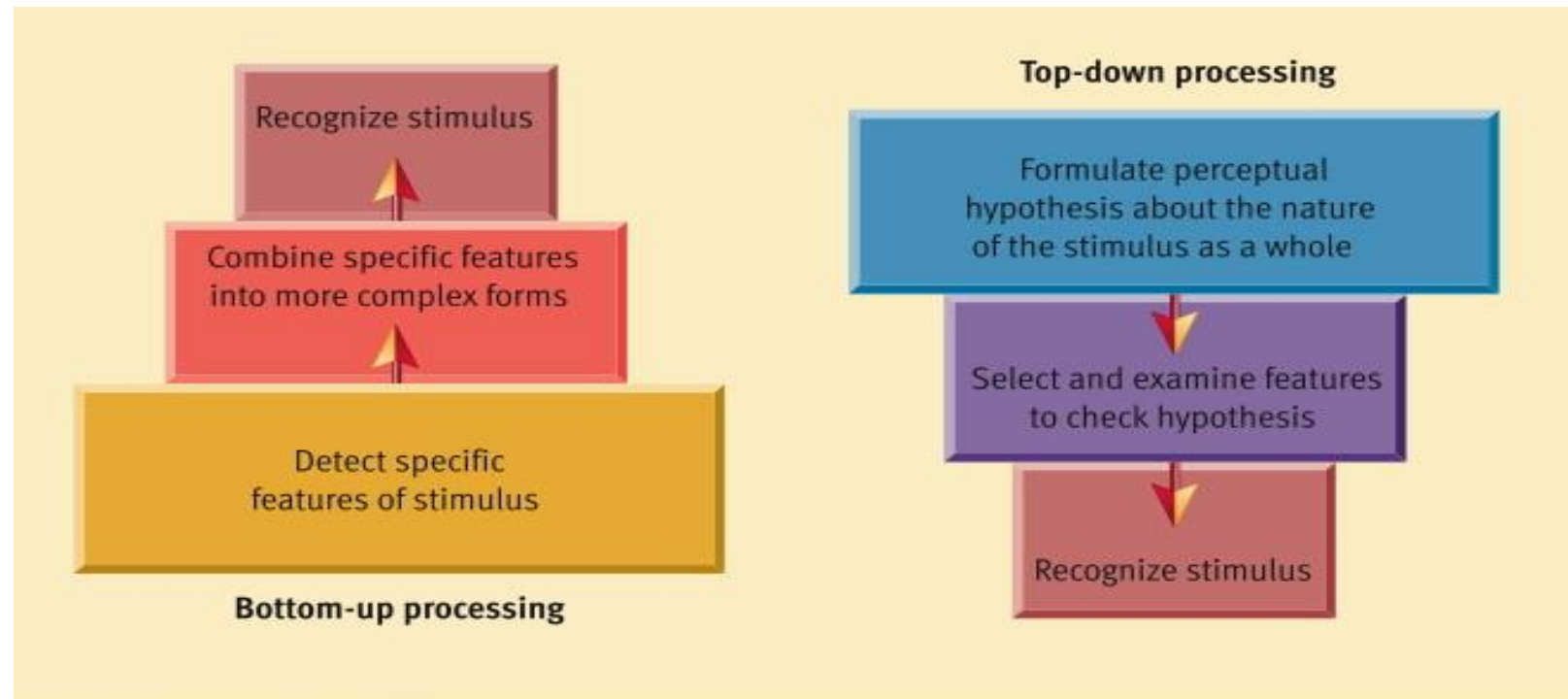

Utvrdjivanje gdje se predmeti nalaze =
lokalizacija

ODREDNICE PERCEPCIJE KOD PREPOZNAVANJA OBLIKA:

- Uzlazni procesi vođeni podacima iz naših osjetila.
- Silazni procesi vođeni pojmovima pohranjenim u našem pamćenju

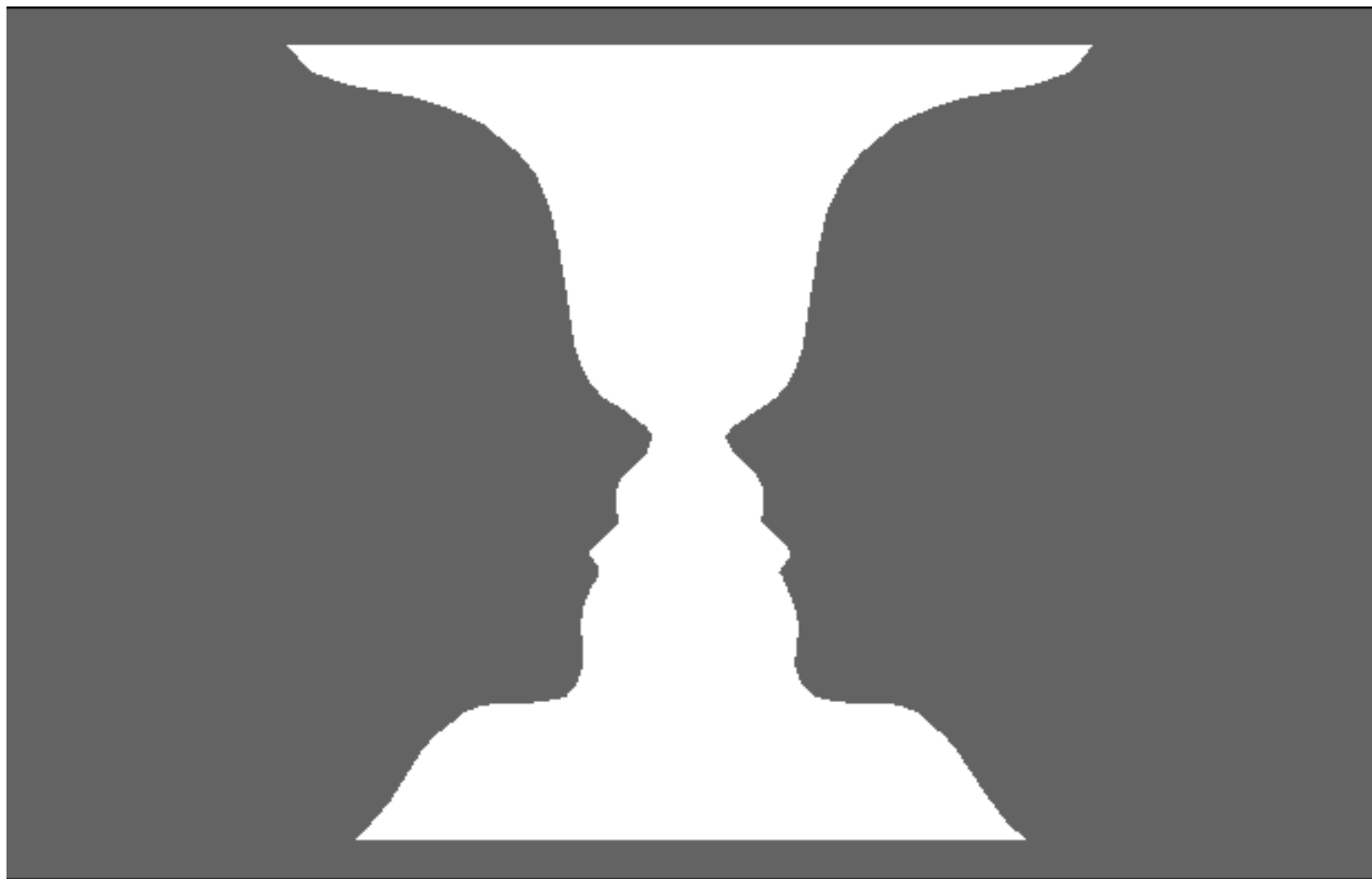

ZAKONI PERCEPCIJE

Geštalt psiholozi zaključili su da je cjelina više od zbroja njenih dijelova.

Reverzibilne figure su primjer kako isti podražaji mogu uzrokovati potpuno različitu percepciju.

Odnos lik - pozadina

Što vidite na ovoj slici?

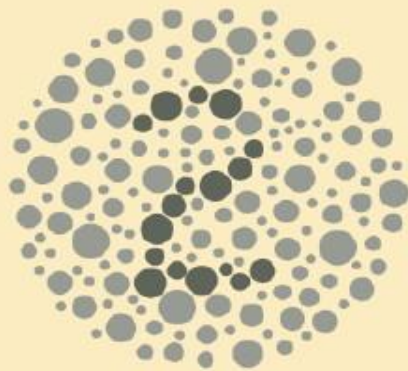
(a) Proximity

Elements that are close to one another tend to be grouped together.

(b) Closure

Viewers tend to supply missing elements to close or complete a familiar figure.

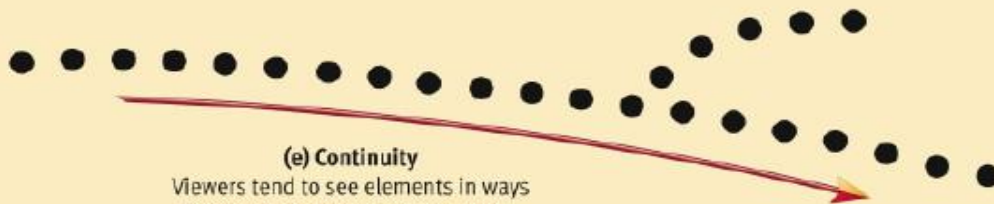
(c) Similarity

Elements that are similar tend to be grouped together.

(d) Simplicity

Viewers tend to organize elements in the simplest way possible.

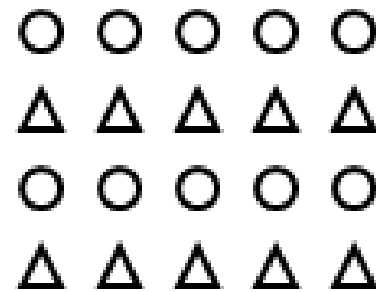

(e) Continuity

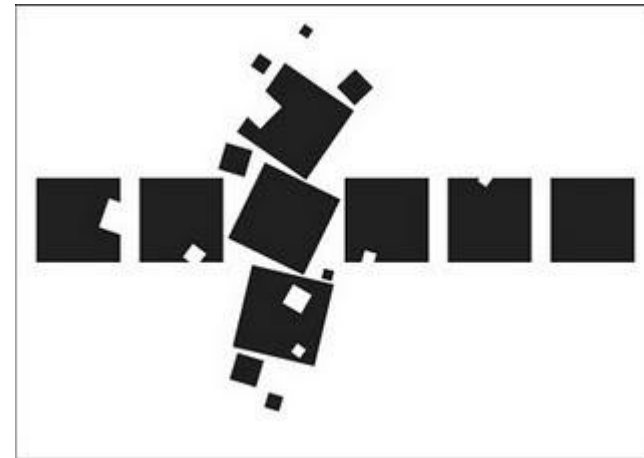
Viewers tend to see elements in ways that produce smooth continuation.

Zakon blizine,
zatvaranja,
sličnosti,
jednostavnosti,
kontinuiteta

I još ...

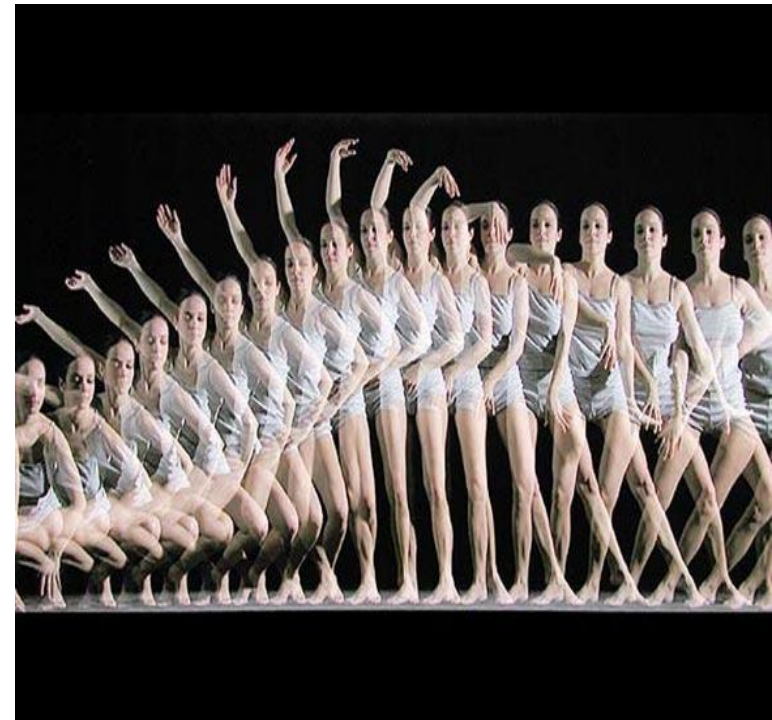
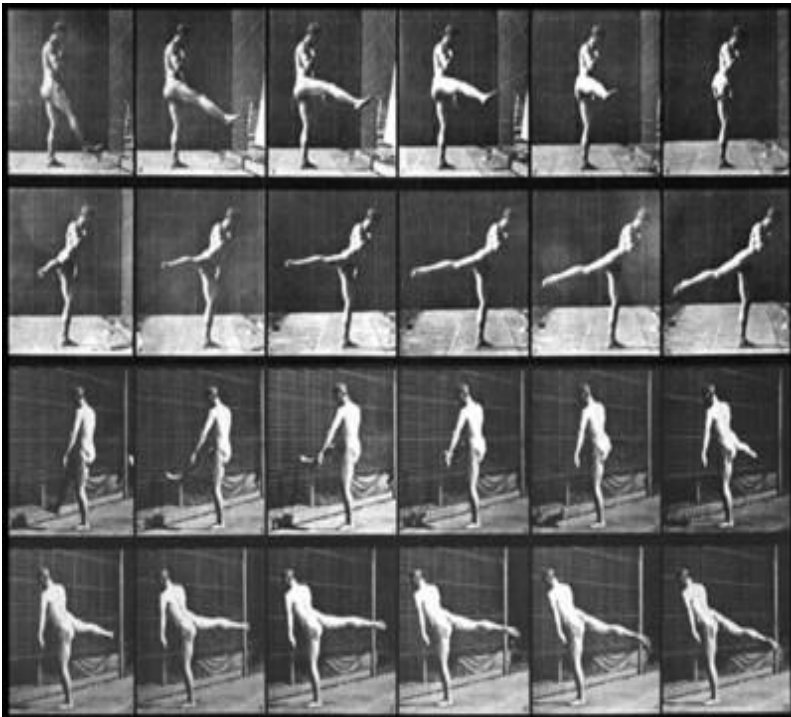

IBM

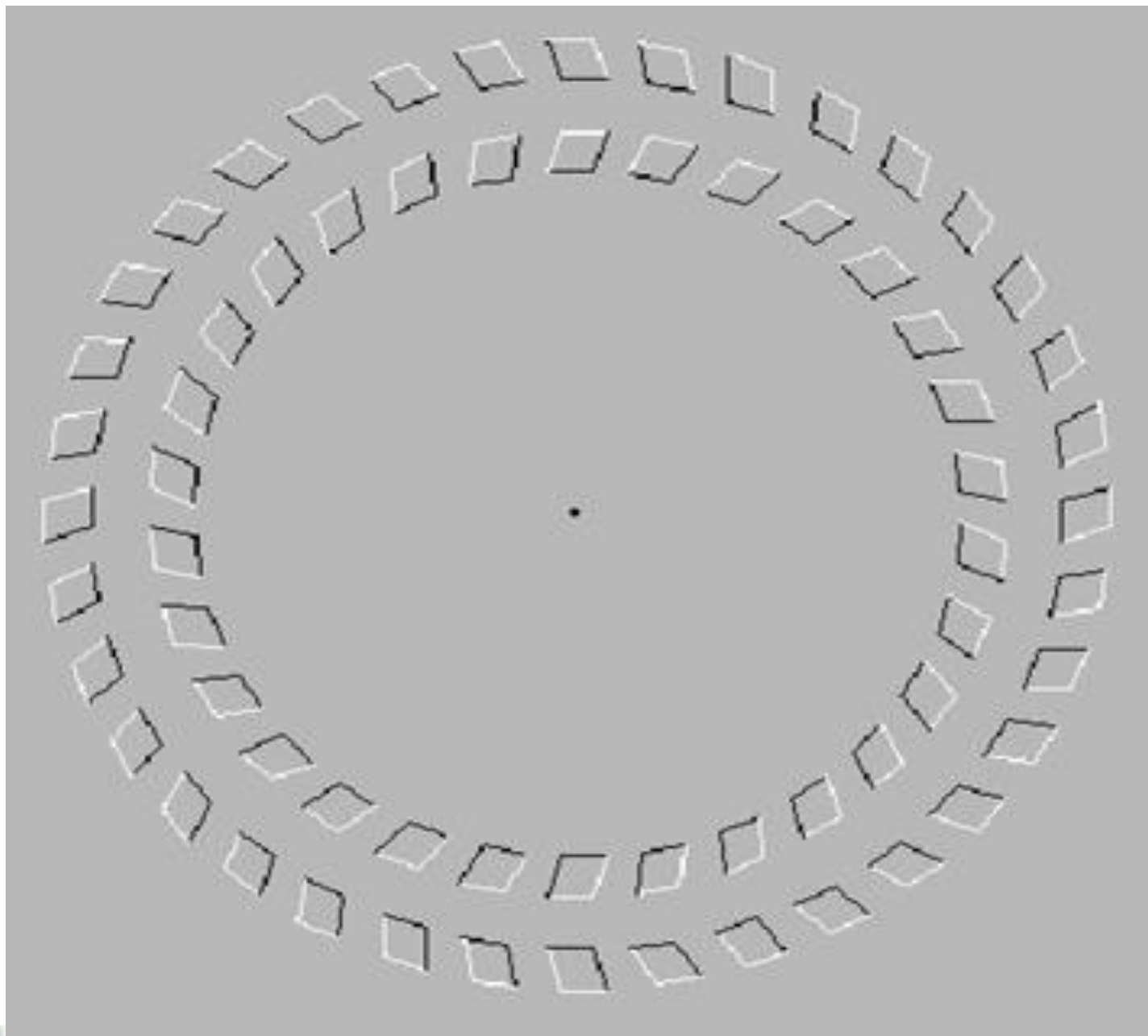

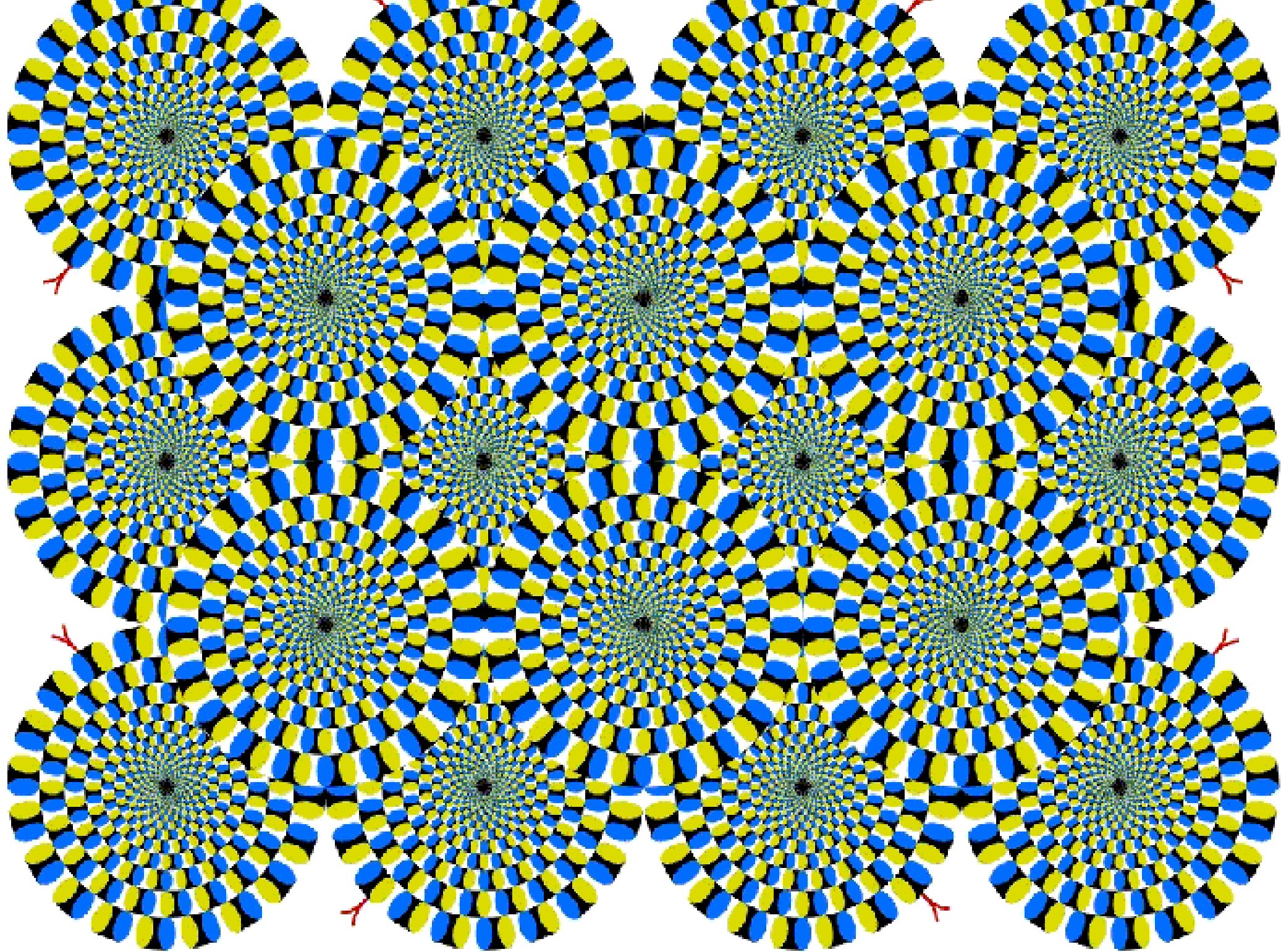
PERCEPCIJA POKRETA

- uslijed pomicanja slike na mrežnici
- stroboskopsko gibanje

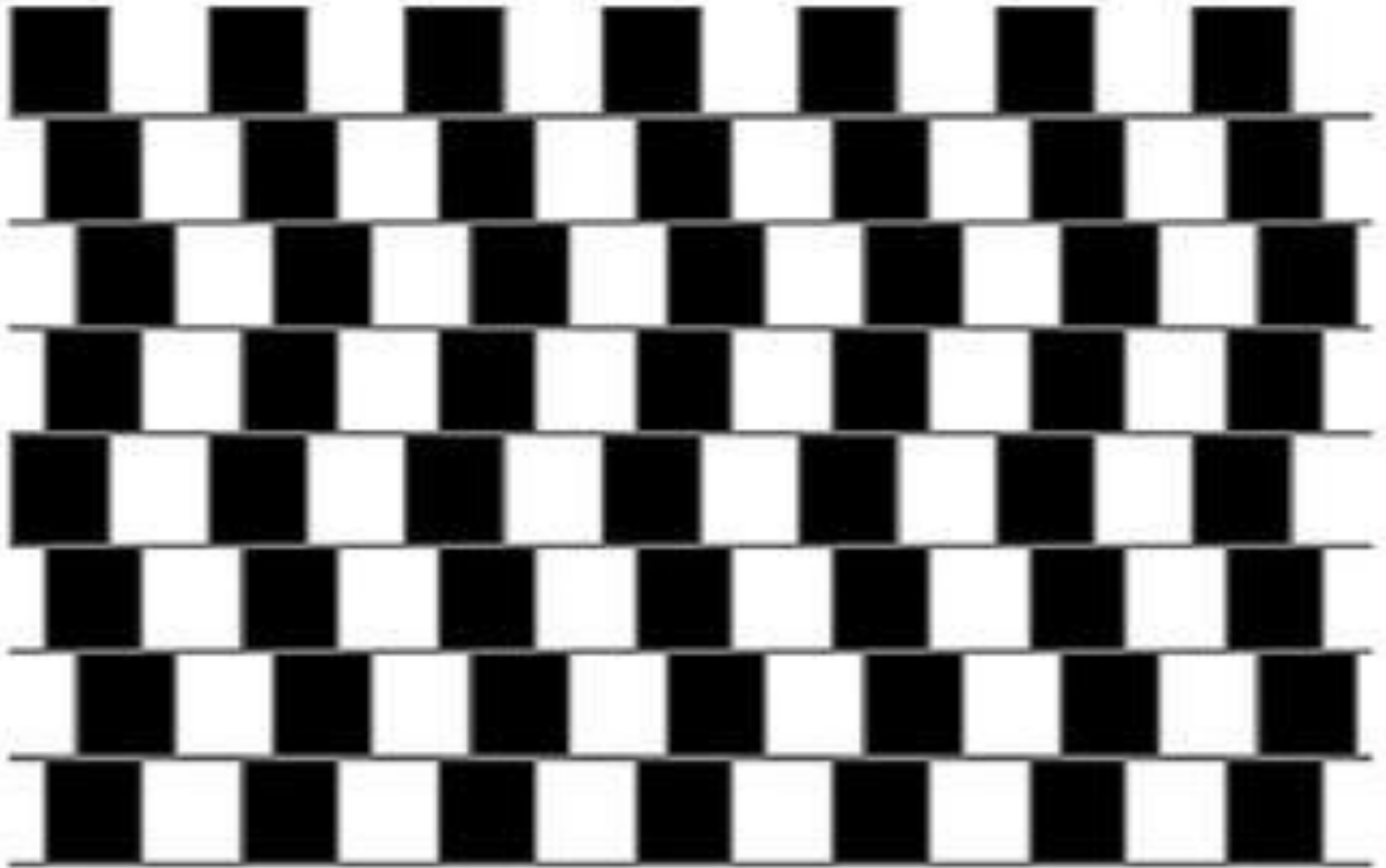

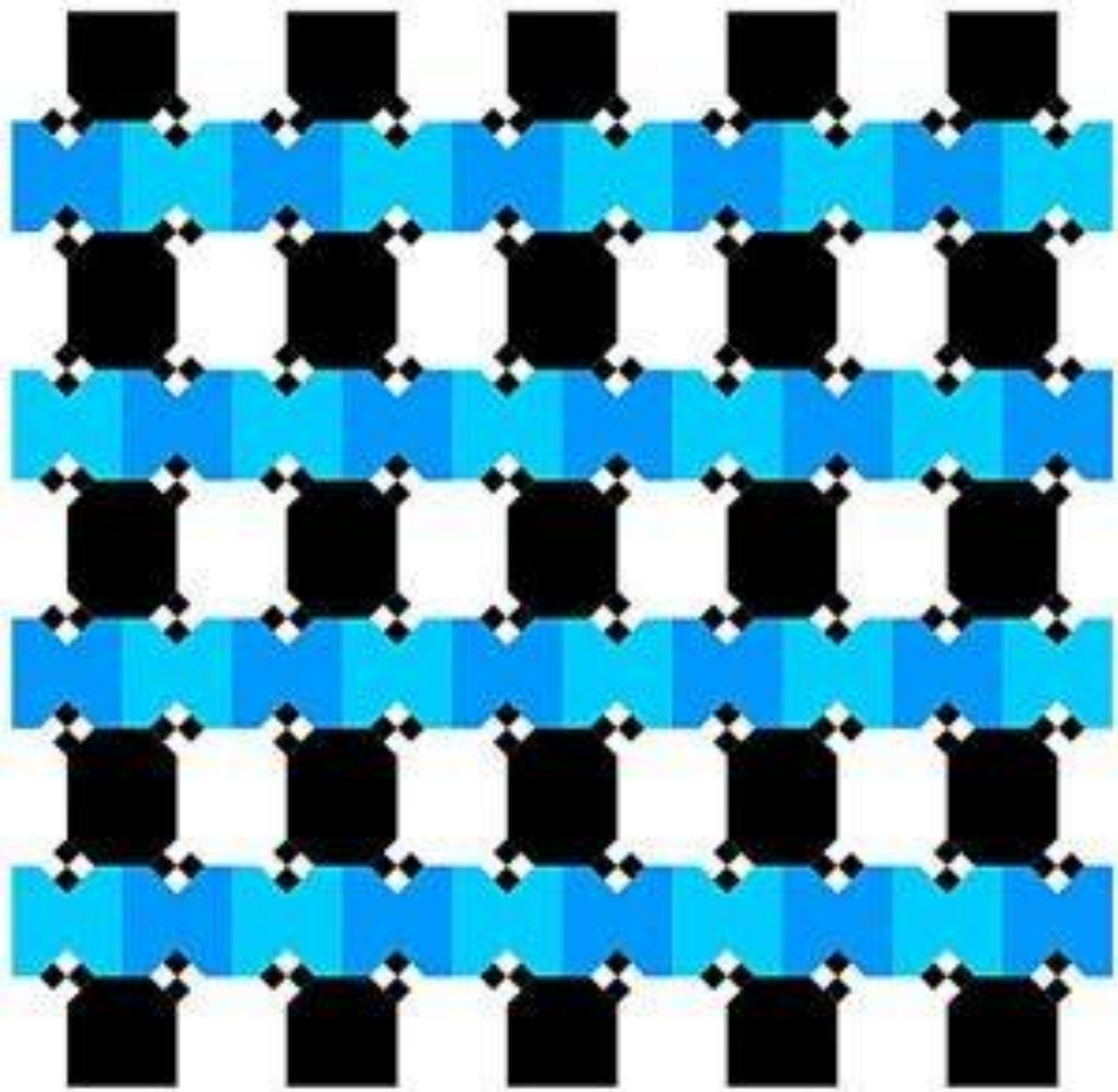
- perceptivne varke (inducirani pokret):

VARAJU LI NAS NAŠE OČI?

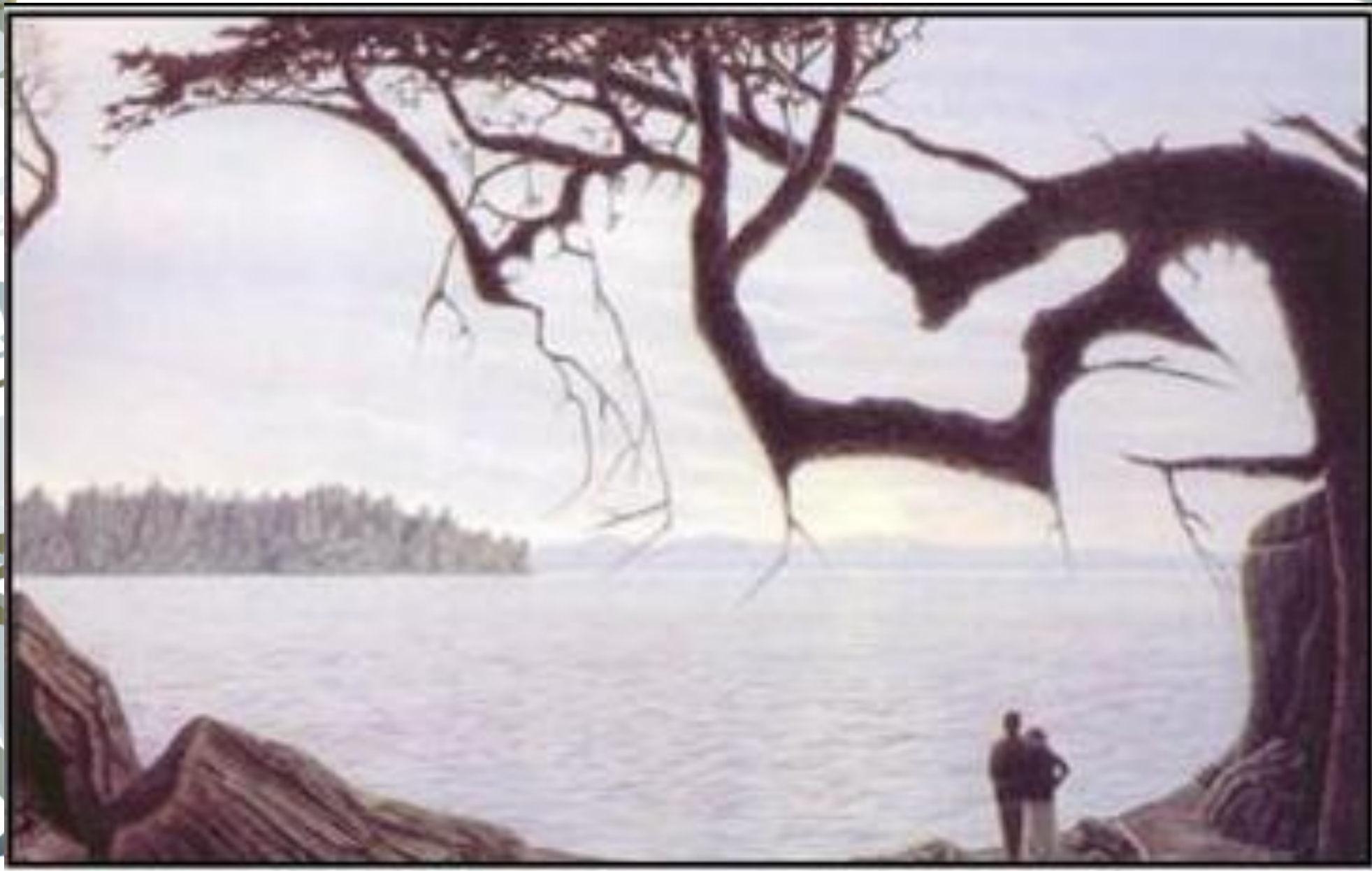

Jesu li
vodoravne
linije zaista
paralelne?

I još malo o liku i pozadini...

Što se skriva u pejzažu?

PERCEPCIJA DUBINE

Na pločniku nema rupa, to su samo 3D iluzije Juliana Beevera.

Uvijek možeš birati.
relativno.

Crtež na pločniku J. Beevera

Sve je

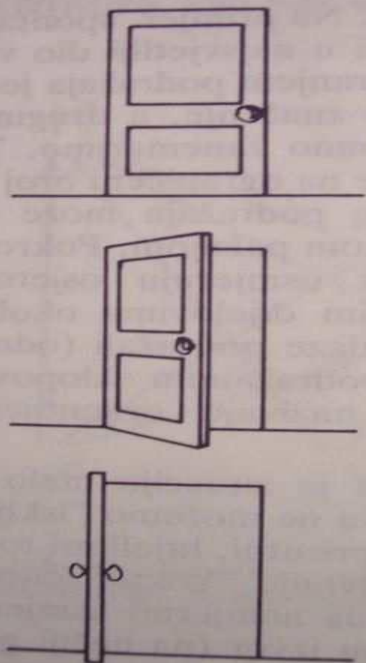
slika Edgara Muellera

Perceptivna konstantnost - pojava da objekte iz okoline percipiramo jednakima iako se promjene njihove vanjske karakteristike:

- Konstantnost oblika
- Konstantnost veličine
- Konstantnost boje

Bez obzira na to u kojem su položaju vrata prema nama, uvijek ćemo vidjeti da su to vrata, iako se u tri položaja, koji su prikazani na slici, njihova slika na mrežnici bitno razlikuje.

... (ne osimšteno), već osobu koja se približava. Kada gledamo neku knjigu sa strane, mi je percipiramo kao pravokutnu, iako njezina slika na mrežnici nije pravokutna.

Navedeni primjeri vrlo su važna pojava pri percepciji — *perceptivna konstantnost*. **Perceptivna konstantnost** je pojava koja se očituje u nepromjenjivosti naše percep-

Perceptivna konstantnost rezultat je učenja, tj. iskustva. Mi koristimo već stečena znanja, iskustva s podražajima te ovisno o tome procjenjujemo njihov oblik, udaljenost, zvuk i sl. Proučite rad C. Turnbulla s Pigmejcima (str. 56 udžbenika).

Hvala na pažnji!